

**«Бастауыш сыныпта сыныпты басқарудың тиімді стратегиялары»
тақырыбындағы бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған біліктілікті
арттыру курсының
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Сағат саны: 80

Қала, 2025

1. Жалпы ережелер

Курс аннотациясы

«Бастауыш сыныпта сыныпты басқарудың тиімді стратегиялары» атты біліктілікті арттыру курсы бастауыш сынып мұғалімдерінің кәсіби құзыреттілігін арттыруға, оқу процесін тиімді ұйымдастыруға, қолайлы психологиялық-педагогикалық орта қалыптастыруға және оқушылардың оқу әрекетін басқару дағдыларын жетілдіруге бағытталған.

Бағдарлама бастауыш сынып оқушыларының жас және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, сыныпты басқарудың заманауи стратегияларын меңгеруге мүмкіндік береді. Курста сыныптағы тәртіпті сақтаудың алдын алу тәсілдері, оқушылардың мінез-құлқын реттеу, ынталандыру және қолдау көрсету, тиімді коммуникация орнату, оқу мотивациясын арттыру, сыныптағы жағымды ахуалды қалыптастыру жолдары қамтылған.

Курс мазмұнында сынып ережелерін бірлесіп құрастыру, оқу процесін ұйымдастырудың тиімді модельдері, проблемалық жағдаяттарды шешу, қақтығыстардың алдын алу, эмоционалды интеллект элементтерін қолдану, оқушының жауапкершілігін арттыруға бағытталған әдіс-тәсілдер қарастырылған.

Тындаушылар оқу барысында сыныпты басқаруға бағытталған нақты педагогикалық жағдайларды талдау, тиімді стратегияларды таңдау, тәртіп бұзудың алдын алу, оқушылармен және ата-аналармен өзара әрекеттестікті жетілдіру, оқу процесінің нәтижелілігін арттыру бойынша практикалық дағдыларды меңгереді.

Бағдарлама жалпы білім беретін мектептердің бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған және оқу-тәрбие процесін тиімді басқару арқылы білім беру сапасын арттыруға бағытталған.

Білім беру бағдарламасының өзектілігі

Қазіргі білім беру кеңістігінде сыныпты тиімді басқару бастауыш сынып мұғалімінің кәсіби шеберлігінің негізгі көрсеткіштерінің бірі болып табылады. Бастауыш сынып кезеңінде қалыптасқан тәртіп, оқу мәдениеті, өзара сыйластық пен жауапкершілік оқушының алдағы оқу жетістігіне тікелей әсер етеді.

Сыныптағы қолайлы психологиялық ахуал, оқушылардың өзін қауіпсіз сезінуі, мұғалім мен оқушы арасындағы сенімді қарым-қатынас – тиімді оқытудың басты шарттары. Осы жағдайларды қамтамасыз ету бастауыш сынып мұғалімінен сыныпты басқарудың заманауи стратегияларын, икемді педагогикалық тәсілдерді қолдануды талап етеді.

Сыныпты басқарудағы қиындықтар (тәртіп бұзушылық, оқу мотивациясының төмендеуі, қақтығыстар, эмоционалды тұрақсыздық) мұғалімнің кәсіби күйзелісіне және оқу процесінің тиімділігінің төмендеуіне алып келуі мүмкін. Сондықтан сыныпты басқарудың алдын алу, қолдау және

ынталандыруға негізделген стратегияларын меңгеру – өзекті мәселе болып табылады.

Бағдарлама бастауыш сыныпта оқу процесін тиімді ұйымдастыруға, оқушылардың оқу әрекетін басқаруға және жағымды білім беру ортасын қалыптастыруға бағытталған практикалық әдіс-тәсілдерді меңгертуге арналған.

Мемлекеттік басымдықтармен және әлемдік трендтермен байланысы

Оқу бағдарламасы келесі нормативтік және стратегиялық құжаттарға сәйкес әзірленді:

- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламасы;
- Орта білім беру мазмұнын жаңғырту жөніндегі Ұлттық жоба;
- Педагогтің кәсіби стандарты (2020);
- Бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- Тәрбие тұжырымдамасы және қауіпсіз білім беру ортасын қалыптастыру жөніндегі құжаттар;
- 175-бұйрық талаптарына сәйкес біліктілікті арттыру бағдарламаларына қойылатын талаптар.

Мемлекеттік құжаттарда білім алушылар үшін қауіпсіз, қолайлы және қолдаушы білім беру ортасын қалыптастыру, педагогтің басқарушылық және коммуникативтік құзыреттерін дамыту басты басымдық ретінде айқындалған. Осы бағдарлама бастауыш сынып мұғалімдерінің сыныпты басқару құзыреттілігін арттыру арқылы аталған міндеттердің жүзеге асуына ықпал етеді.

Халықаралық тәжірибеде (OECD, UNESCO, UNICEF) сыныпты басқару оқушылардың әлеуметтік-эмоционалдық дамуын қамтамасыз етудің маңызды факторы ретінде қарастырылады. Бағдарлама мазмұны осы әлемдік үрдістермен үйлесімді түрде құрастырылған.

Бағдарламаны әзірлеу негіздемесі

Бағдарламаны әзірлеу барысында Қазақстанның әртүрлі өңірлеріндегі бастауыш сынып мұғалімдері арасында сауалнама жүргізілді. Зерттеу нәтижелері сыныпты басқару саласында педагогтердің кәсіби сұраныстары мен қиындықтарын анықтауға мүмкіндік берді.

Сауалнама нәтижелері төмендегідей бағыттарды көрсетті:

- 71% мұғалім сыныптағы тәртіп пен оқу процесін ұйымдастыруда практикалық әдістерге мұқтаж екенін көрсетті;
- 67% педагог оқушылардың мінез-құлқын реттеудің тиімді, алдын алу сипатындағы тәсілдерін меңгеруге қызығушылық танытты;
- 62% мұғалім сыныптағы қақтығыстарды шешу және психологиялық ахуалды жақсарту жолдарын үйренуді маңызды деп есептейді;

– 59% респондент оқушылардың оқу мотивациясын арттыру және жауапкершілігін қалыптастыру стратегияларын жетілдіру қажеттігін атап өтті.

Аталған деректер бағдарлама мазмұнын бастауыш сынып мұғалімдерінің нақты кәсіби қажеттіліктеріне бағыттауға негіз болды.

Бағдарламаны меңгеру нәтижесінде тыңдаушылар келесі кәсіби құзыреттерді игереді:

- бастауыш сынып оқушыларының жас және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып сыныпты басқару;
- сыныптағы тәртіпті алдын алу және қолдау стратегияларын қолдану;
- жағымды психологиялық-педагогикалық орта қалыптастыру;
- тиімді педагогикалық коммуникация орнату;
- оқушылардың оқу мотивациясын арттыру;
- мінез-құлықты реттеу және қақтығыстардың алдын алу тәсілдерін қолдану;
- ата-анамен өзара тиімді серіктестік орнату;
- сыныпты басқаруда рефлексия мен өзіндік талдау жүргізу;
- кәсіби тәжірибені жетілдіру және дамыту.

Бағдарламаның жалпы мақсаты

Бастауыш сынып мұғалімдерінің кәсіби құзыреттілігін арттыру арқылы сыныпты тиімді басқаруға, қолайлы білім беру ортасын қалыптастыруға және оқу-тәрбие процесінің нәтижелілігін арттыруға бағытталған педагогикалық жүйені қалыптастыру.

Негізгі міндеттері:

- сыныпты басқарудың тиімді стратегияларын меңгерту;
- оқу процесін ұйымдастыруда алдын алу және қолдау тәсілдерін қолдану;
- оқушылардың оқу мотивациясы мен жауапкершілігін арттыру;
- тәртіп пен мінез-құлықты реттеудің заманауи әдістерін енгізу;
- педагогикалық коммуникацияны жетілдіру.

2. Глоссарий

Сыныпты басқару – оқу-тәрбие процесін тиімді ұйымдастыруға, оқушылардың мінез-құлқын реттеуге, қолайлы психологиялық-педагогикалық орта қалыптастыруға бағытталған мұғалімнің кәсіби іс-әрекеті.

Тиімді сыныпты басқару стратегиялары – оқыту процесінің нәтижелілігін арттыруға бағытталған алдын алу, қолдау, ынталандыру және реттеу тәсілдерінің жүйесі.

Педагогикалық ахуал – сыныптағы эмоционалдық, әлеуметтік және психологиялық жағдайлардың жиынтығы, оқу әрекетінің сапасына әсер ететін орта.

Педагогикалық коммуникация – мұғалім мен оқушы, мұғалім мен ата-ана арасындағы өзара түсіністікке негізделген кәсіби қарым-қатынас үдерісі.

Мінез-құлықты басқару – оқушылардың әрекеттерін педагогикалық талаптар мен сынып ережелері негізінде реттеу және бағыттау процесі.

Алдын алу стратегиялары – тәртіп бұзушылықтың алдын алуға бағытталған, қолайлы оқу ортасын қалыптастыруға негізделген басқару тәсілдері.

Оқу мотивациясы – оқушының білім алуға, оқу тапсырмаларын орындауға деген ішкі және сыртқы ынтасының жиынтығы.

Ынталандыру – оқушылардың оқу белсенділігін арттыру мақсатында қолданылатын мадақтау, қолдау және жағымды кері байланыс түрлері.

Сынып ережелері – оқушылардың оқу процесіндегі мінез-құлқын реттейтін, бірлесіп қабылданған талаптар жүйесі.

Қақтығыс – оқушылар арасында немесе оқушы мен мұғалім арасында туындайтын пікір, мүдде немесе мінез-құлық қайшылығы.

Қақтығысты басқару – педагогикалық тәсілдер арқылы дау-жанжалдарды реттеу және конструктивті шешу процесі.

Эмоционалдық интеллект – өз эмоциясын және өзгелердің эмоциясын түсіну, басқару және тиімді қарым-қатынас орнату қабілеті.

Психологиялық қауіпсіз орта – оқушы өзін еркін, сенімді сезінетін, қателесуге қорықпайтын қолайлы білім беру кеңістігі.

Оқушының жауапкершілігі – оқу әрекетіне саналы қатысуы, тапсырмаларды орындауда дербестік көрсетуі.

Сараланған басқару – оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, сыныпты басқарудың икемді тәсілдерін қолдану.

Кері байланыс – оқушының оқу әрекетіне бағытталған, жетістік пен қиындықты көрсетуге арналған педагогикалық ақпарат алмасу процесі.

Рефлексия – мұғалім мен оқушының өз іс-әрекетін талдауы, нәтижесін бағалауы және жетілдіру жолдарын анықтауы.

Педагогтің кәсіби құзыреттілігі – мұғалімнің білім, дағды, тәжірибе және тұлғалық қасиеттерінің жиынтығы.

Сынып мәдениеті – сыныптағы өзара сыйластық, тәртіп, ынтымақтастық және ортақ құндылықтарға негізделген мінез-құлық нормаларының жүйесі.

Ата-анамен серіктестік – оқушының дамуын қамтамасыз ету мақсатында мұғалім мен ата-ананың бірлескен әрекеті.

---

3. Бағдарламаның тақырыбы

Бағдарламаның жаңашылдығы

«Бастауыш сыныпта сыныпты басқарудың тиімді стратегиялары» тақырыбындағы біліктілікті арттыру бағдарламасының жаңашылдығы бастауыш сынып мұғалімдерінің сыныпты басқару саласындағы кәсіби құзыреттілігін арттыруға бағытталған кешенді, тәжірибеге негізделген және заманауи педагогикалық көзқарастарға сүйенген мазмұнымен айқындалады. Бағдарлама сыныпты басқаруды тек тәртіпті бақылау үдерісі ретінде емес, оқу-тәрбие процесінің сапасын арттыруға ықпал ететін педагогикалық жүйе ретінде қарастырады.

Курс мазмұны бастауыш білім берудің жаңартылған мазмұнына, Қазақстан Республикасының білім беру стандарттарына, сондай-ақ халықаралық педагогикалық тәжірибелерге сәйкес әзірленген. Бағдарламада оқу процесін тиімді ұйымдастыру, оқушылардың мінез-құлқын алдын алу тұрғысынан реттеу, мотивацияны арттыру және жағымды психологиялық-педагогикалық орта қалыптастыруға бағытталған нақты стратегиялар ұсынылады.

Бағдарламаның басты ерекшелігі – сыныпты басқару стратегияларын әміршіл тәсілдермен шектемей, оқушының тұлғалық дамуын, эмоционалдық жай-күйін және оқу белсенділігін ескеретін қолдаушы және ынталандыруға негізделген тәсілдерге басымдық берілуі. Атап айтқанда, бағдарламада келесі инновациялық бағыттар қамтылған:

- сыныптағы жағымды психологиялық ахуалды қалыптастыру стратегиялары;
- оқушылардың мінез-құлқын алдын алу негізінде басқару тәсілдері;
- педагогикалық коммуникация мен тиімді кері байланыс әдістері;
- эмоционалдық интеллект элементтерін сыныпты басқаруда қолдану;
- қақтығыстардың алдын алу және шешудің педагогикалық жолдары;
- оқушылардың оқу мотивациясын арттыруға бағытталған әдіс-тәсілдер.

Бағдарламаның маңызды жаңалықтарының бірі – бастауыш сынып мұғалімдерінің сыныпты басқарудағы әдістемелік икемділігін арттыруға бағытталған арнайы практикалық блоктың енгізілуі. Бұл блокта

тыңдаушылар нақты педагогикалық жағдаяттарды талдау, сынып ережелерін бірлесіп құрастыру, тәртіпті қолдауға бағытталған стратегияларды таңдау және оларды оқу процесінде тиімді қолдану дағдыларын меңгереді.

Сонымен қатар бағдарламада сыныптағы оқу мотивациясын төмендететін факторларды анықтау, тәртіп бұзушылықтың алдын алу, әртүрлі мінез-құлық ерекшеліктері бар оқушылармен жұмыс жүргізу, инклюзивті сынып жағдайында тиімді басқару стратегияларын қолдану жолдары кеңінен қарастырылады. Бұл бағдарлама мазмұнының практикалық маңыздылығын арттырып, мұғалімнің күнделікті педагогикалық қызметінде тікелей қолдануға мүмкіндік береді.

Ұсынылып отырған бағдарлама жаңа стратегияларды таныстырумен ғана шектелмей, бастауыш сынып мұғалімінің сыныпты басқару саласындағы кәсіби рефлексиясын, басқарушылық ойлауын және педагогикалық мәдениетін жүйелі түрде дамытуға бағытталғанымен ерекшеленеді.

Білім беру жүйесіндегі баламаларға талдау

Бастауыш сынып мұғалімдерінің біліктілігін арттыруға арналған бұл бағдарлама Қазақстан Республикасының қосымша білім беру жүйесінде мазмұны мен құрылымы жағынан кешенді әрі бірегей бағдарлама болып табылады.

Біріншіден, қолданыстағы көптеген біліктілікті арттыру курстары сыныпты басқару мәселесін тәртіп сақтау немесе мінез-құлықты бақылау деңгейінде қарастырады. Ал ұсынылып отырған бағдарлама сыныпты басқаруды оқыту сапасын арттыруға бағытталған педагогикалық процесс ретінде қарастырып, оны жүзеге асыруға арналған нақты, тәжірибелік стратегияларды жүйелі түрде ұсынады.

Екіншіден, бұл бағдарлама сыныпты басқарудың барлық негізгі кезеңдерін кешенді түрде қамтиды:

- оқу жылының басында сынып ережелерін қалыптастыру;
- оқу процесін ұйымдастыру және тәртіптің алдын алу;
- оқушылардың оқу әрекетін ынталандыру;
- педагогикалық қиындықтар мен қақтығыстарды басқару;
- сыныптағы ахуалды талдау және педагогикалық рефлексия жүргізу.

Көптеген балама бағдарламаларда бұл кезеңдер толық қамтылмайды немесе жекелеген тақырыптар аясында ғана ұсынылады.

Үшіншіден, курстың басты айырмашылығы – бастауыш сынып мұғалімдерінің сыныпты басқаруға арналған авторлық стратегияларын, практикалық шешімдерін және нақты педагогикалық жағдайларға бейімделген әрекет алгоритмдерін тәжірибе жүзінде қалыптастыруға бағытталғандығында. Бұл өзге бағдарламаларда сирек кездесетін, алайда мұғалімнің кәсіби тиімділігін арттыруда аса маңызды құзыреттілік болып табылады.

Сонымен қатар бағдарламада мінез-құлықта ерекшеліктері бар оқушылармен, оқу мотивациясы төмен білім алушылармен және инклюзивті сынып жағдайында сыныпты басқарудың тиімді жолдары жан-жақты

камтылған. Көптеген балама курстар мұндай терең әрі практикалық мазмұнды бір оқу бағдарламасы аясында ұсынбайды.

Жүргізілген салыстырмалы талдау нәтижелері бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған, сыныпты басқарудың заманауи стратегияларын, практикалық тапсырмаларды және педагогикалық рефлексияны біріктіретін мұндай кешенді бағдарламаның білім беру жүйесінде жеткіліксіз екенін көрсетті. Бұл ұсынылып отырған курстың өзектілігін, бірегейлігін және практикалық маңыздылығын айқын көрсетеді.

4. Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері, күтілетін нәтижелер

Бағдарламаның мақсаты – бастауыш сынып мұғалімдеріне сыныпты тиімді басқарудың заманауи стратегияларын меңгерту, оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру және білім беру үдерісін басқарудың тиімді әдіс-тәсілдеріне негізделген дағдыларды дамыту. Мұғалімдерге оқушылардың тәртібін, мотивациясын және қарым-қатынас дағдыларын дамытуға арналған тиімді әдістерді ұсыну.

Курс бастауыш сыныптардағы сыныпты басқарудың психологиялық, педагогикалық және практикалық аспектілерін қамтиды. Курс барысында мұғалімдерге оқушылармен қарым-қатынас дағдыларын, тәртіпті басқару тәсілдерін, және әртүрлі стратегияларды қолдана отырып сыныпты тиімді басқаруды үйрету жоспарланады.

Бағдарламаның міндеттері:

Теориялық-әдіснамалық бағыт бойынша:

- Сыныпты басқарудың негізі мен әдіс-тәсілдерін теориялық тұрғыда түсіндіру.
- Оқушылардың психологиялық және жас ерекшеліктерін ескере отырып, сыныпты басқарудың әдіснамасын меңгерту.
- Сыныптағы тәртіп пен мотивацияны қалыптастыру үшін қолданылатын тиімді стратегиялардың ғылыми негіздерін ашу.
- Топтық, жұптық жұмыс және жеке оқушының мотивациясын арттыру стратегияларын үйрету.

Әдістемелік-практикалық бағыт бойынша:

- Сыныпты басқарудағы тиімді стратегиялар мен әдіс-тәсілдерді (топтық жұмыс, рөлдік ойындар, сынып ішіндегі ынтымақтастық және қолдау) меңгерту.
- Оқушылардың тәртібін қалыптастыру мен өзара құрметке негізделген қарым-қатынас орнатуға бағытталған тапсырмалар құрастыру.
- Қалыптастырушы бағалауды сыныпты басқару процесінде қолдану тәсілдерін үйрету.
- Тәртіпті сақтаудағы және оқушылардың жауапкершілігін арттырудағы сыныптық жобаларды ұйымдастыру.

Коммуникативтік және тұлғалық даму бағыты бойынша:

- Оқушылардың сөйлеу және тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталған әдістерді тиімді қолдану.
- Топтық және жұптық жұмыс арқылы оқушылардың коммуникативтік дағдыларын жетілдіру.
- Оқушылардың өзін-өзі реттеу қабілеттерін дамыту және өз пікірін білдіруіне мүмкіндік беретін сыныптық атмосфера қалыптастыру.

Ұйымдастырушылық және цифрлық бағыт бойынша:

- Сыныпты басқару процесінде заманауи цифрлық құралдарды пайдалану дағдыларын қалыптастыру.
- Сыныптың тәртібін бақылау және мониторинг жүргізу үшін цифрлық платформаларды тиімді қолдану.
- Мұғалімдердің кәсіби рефлексиясын дамыту, сыныптағы қарым-қатынас пен тәртіпті жақсарту жолдарын талдау.

Күтілетін нәтижелер:

Курсты аяқтаған тыңдаушылар төмендегі кәсіби нәтижелерге қол жеткізеді:

- Сыныпты басқару саласындағы заманауи теориялық білім мен әдіс-тәсілдерді меңгереді.
- Оқушылардың тәртібін тиімді басқару үшін қолданылатын стратегияларды практикада қолдана алады.
- Оқушылармен ашық қарым-қатынас орнату, ынтымақтастықты арттыру арқылы сыныпты басқару дағдыларын қалыптастырады.
- Топтық және жеке жұмыстар арқылы сынып ішінде дұрыс тәртіп орнатуға арналған әдіс-тәсілдерді пайдаланады.
- Оқушылардың өзін-өзі басқару қабілеттерін дамытуға бағытталған сабақтар жобалай алады.
- Оқушылардың жауапкершілік сезімін арттыру үшін тиімді ұйымдастыру және бағалау құралдарын қолдана алады.
- Қалыптастырушы және жиынтық бағалауды сыныпты басқаруда пайдалана алады.
- Сыныпты басқарудағы өз тәжірибесін талдап, рефлексия жасай алады, және оны тиімді жақсарту жолдарын табады.
- Цифрлық ресурстарды қолданып, оқушылармен тиімді байланыс орнату және сыныптық тәртіпті басқару құралдарын қолдану дағдыларын меңгереді.

Бұл біліктілікті арттыру курсы бастауыш сынып мұғалімдеріне сыныпты басқару әдістері мен стратегияларын тиімді қолдануға мүмкіндік береді. Оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, тәртіп орнату, ынтымақтастықты дамыту және оқушылардың өзін-өзі реттеу дағдыларын

калыптастыруға бағытталған білім беру ортасын ұйымдастыру курстың негізгі мақсаты болып табылады.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Модуль 1. Сыныпты басқарудың теориялық негіздері

Модульдің мақсаты:	Бастауыш сынып мұғалімдеріне сыныпты басқарудың теориялық негіздерін меңгерту, сыныптағы оқу-тәрбие үдерісін тиімді ұйымдастырудың педагогикалық және психологиялық қағидаларын түсіндіру, мұғалімнің кәсіби рөлін айқындау.
Модульдің міндеттері:	<ul style="list-style-type: none"> - сыныпты басқару ұғымының мәнін, құрылымын және педагогикалық маңызын ашу; - сыныпты басқарудың негізгі теориялары мен модельдерін таныстыру; - бастауыш сынып оқушыларының жас және психологиялық ерекшеліктерін сыныпты басқару үдерісінде ескерудің маңызын түсіндіру; - мұғалімнің сыныпты басқарудағы кәсіби құзыреттіліктерін анықтау және дамыту жолдарын көрсету; - сыныптағы жағымды психологиялық ахуалды қалыптастырудың ғылыми негіздерін қарастыру
Модульдің күтілетін нәтижелері:	Модульді аяқтаған тыңдаушылар: <ul style="list-style-type: none"> - сыныпты басқарудың теориялық негіздері мен негізгі ұғымдарын меңгереді; - бастауыш сыныптағы сыныпты басқарудың педагогикалық және психологиялық ерекшеліктерін түсінеді; - мұғалімнің сыныпты басқарудағы кәсіби рөлін саналы түрде айқындай алады;

	<ul style="list-style-type: none"> - сыныптағы оқу-тәрбие үдерісін тиімді ұйымдастыруға қажетті теориялық білімді тәжірибеде қолдануға дайын болады; - оқушылар үшін қолайлы, қауіпсіз және ынтымақтастыққа негізделген оқу ортасын қалыптастырудың маңызын түсінеді
Модуль сипаттамасы:	<p>Бұл модульде сыныпты басқарудың теориялық-әдіснамалық негіздері қарастырылады. Тыңдаушылар сыныпты басқару ұғымының мәнімен, оның бастауыш білім беру жүйесіндегі рөлімен танысады. Оқушылардың жас және психологиялық ерекшеліктері, олардың мінез-құлқына әсер ететін факторлар талданады. Сонымен қатар мұғалімнің кәсіби құзыреттілігі, педагогикалық қарым-қатынас мәдениеті, сыныптағы жағымды психологиялық климатты қалыптастыру жолдары қамтылады. Модуль мазмұны кейінгі практикалық модульдерге теориялық негіз қалайды.</p>

Модуль 2. Сыныпты басқарудың тиімді әдіс-тәсілдері

Модульдің мақсаты:	Бастауыш сынып мұғалімдеріне сыныпты басқарудың практикалық әдіс-тәсілдерін меңгерту, оқушылардың тәртібі мен ынтымақтасын тиімді бағыттау, сынып ішіндегі ынтымақтастық пен оқу мотивациясын арттыру.
Модульдің міндеттері:	<ul style="list-style-type: none"> - сыныптағы тәртіпті сақтау және оқушылардың оқу мотивациясын көтеру әдістерін үйрету; - оқушылардың қызығушылығын ояту және сынып ішіндегі ынтымақтастықты қалыптастыру тәсілдерін таныстыру; - топтық және жұптық жұмыстар арқылы сыныпты басқарудың тиімді стратегияларын меңгерту; - жеке оқушылардың ерекшеліктерін ескере отырып басқару тәсілдерін қолдануға дағдыландыру; - сыныптағы жағымды психологиялық және оқу ортасын құруға бағытталған практикалық әдістерді ұсыну
Модульдің күтілетін нәтижелері:	<ul style="list-style-type: none"> - сыныпты басқарудың әртүрлі әдіс-тәсілдерін түсінеді және тиімді қолдана алады; - оқушылардың мотивациясын арттыру және сыныптағы тәртіпті сақтау стратегияларын қолдануға дайын болады;

	<ul style="list-style-type: none"> - топтық және жұптық жұмыстар арқылы ынтымақтастықты дамыту жолдарын меңгереді; - жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оқушылардың мінез-құлқын басқаруға қабілетті болады; - сынып ішіндегі жағымды психологиялық ахуал мен оқу процесін ұйымдастыруда тәжірибелік дағдыларға ие болады
Модуль сипаттамасы:	<p>Бұл модуль сыныпты басқарудың практикалық әдіс-тәсілдеріне арналған. Тыңдаушылар тәртіпті сақтау, оқушыларды ынталандыру, сыныптағы қарым-қатынас пен ынтымақтастықты дамыту жолдарын үйренеді. Модульде топтық және жұптық жұмыстардың ұйымдастырылуы, жеке оқушыларға арналған басқару стратегиялары қарастырылады. Практикалық тапсырмалар мен кейстер арқылы мұғалімдер сабақ барысында тиімді басқару әдістерін қолдануды үйренеді және өз сыныптарында оңтайлы оқу-тәрбие ортасын қалыптастыруға мүмкіндік алады.</p>

Модуль 3. Сыныпты басқару үшін тиімді оқыту әдіс-тәсілдері

Модульдің мақсаты:	<p>Бастауыш сынып мұғалімдеріне сыныпты басқаруды оқыту үдерісінде тиімді қолдануға мүмкіндік беретін заманауи педагогикалық әдіс-тәсілдерін меңгерту, оқушылардың эмоционалды, әлеуметтік және когнитивтік дамуын қолдай отырып, оқу процесін ұйымдастыру қабілетін арттыру.</p>
Модульдің міндеттері:	<ul style="list-style-type: none"> - сыныптағы эмоционалды және әлеуметтік климатты басқару тәсілдерін үйрету; - проблемалық оқыту және сын тұрғысынан ойлауды дамыту арқылы сыныпты басқару стратегияларын таныстыру; - рөлдік ойындар мен интерактивті әдістер арқылы оқушылардың белсенділігін арттыру жолдарын көрсету; - сабақ жоспарында тиімді оқыту әдістерін қолдана отырып, тәртіп пен ынтымақтастықты сақтау дағдыларын қалыптастыру; - оқыту әдістерін сыныптағы әртүрлі жағдайларға бейімдеп қолдануға үйрету

Модульдің күтілетін нәтижелері:	<p>Модульді аяқтаған тыңдаушылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сыныптағы эмоционалды және әлеуметтік ахуалды тиімді басқаруға қабілетті болады; - проблемалық және сын тұрғысынан ойлау әдістерін қолдана отырып, оқушылардың белсенділігін арттыра алады; - рөлдік ойындар мен интерактивті тәсілдерді сабаққа енгізе отырып, сыныпты тиімді басқаруды жүзеге асырады; - оқыту әдістерін нақты педагогикалық жағдайларға бейімдеп қолдануға үйренеді; - сабақ барысында тәртіпті сақтап, оқушылардың ынтымақтастығын және қызығушылығын арттыруға дайын болады.
Модуль сипаттамасы:	<p>Бұл модульде сыныпты басқару үшін тиімді оқыту әдіс-тәсілдері қарастырылады. Тыңдаушылар эмоционалды және әлеуметтік ахуалды басқарудың практикалық тәсілдерін үйренеді, проблемалық және сын тұрғысынан ойлауға негізделген оқыту стратегияларын қолдануды меңгереді. Сонымен қатар, рөлдік ойындар мен интерактивті әдістер арқылы оқушылардың сабаққа белсенді қатысуын қамтамасыз ету жолдары қарастырылады. Модуль сабақтарды тиімді жоспарлауға және сыныпты басқаруда заманауи педагогикалық технологияларды қолдануға мүмкіндік береді.</p>

Модуль 4. Оқушылардың мінез-құлқын қалыптастыру және тәртіпті басқару

Модульдің мақсаты:	<p>Бастауыш сынып мұғалімдеріне оқушылардың мінез-құлқын тиімді қалыптастыру және сыныптағы тәртіпті басқару дағдыларын дамыту, оң психологиялық ахуал мен қауіпсіз оқу ортасын қамтамасыз ету.</p>
Модульдің міндеттері:	<ul style="list-style-type: none"> - оқушылардың мінез-құлқын қалыптастыру принциптері мен әдістерін үйрету; - сыныптағы тәртіп мәселелерін тиімді шешу жолдарын көрсету; - оқушылармен ашық және сенімді қарым-қатынас орнату тәсілдерін меңгерту; - сыныптағы өзара сыйластық пен ынтымақтастықты дамыту әдістерін таныстыру;

	<p>- тәртіпті басқару барысында жеке ерекшеліктерді ескеру және интервенциялық тәсілдерді қолдануға үйрету.</p>
Модульдің күтілетін нәтижелері:	<p>Модульді аяқтаған тыңдаушылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оқушылардың мінез-құлқын қалыптастырудың теориялық және практикалық негіздерін меңгереді; - сыныптағы тәртіп мәселелерін тиімді шешу стратегияларын қолдана алады; - оқушылармен ашық және сенімді қарым-қатынас орната алады; - сыныптағы сыйластық және ынтымақтастық мәдениетін қалыптастыра алады; - жеке ерекшеліктері бар оқушыларды басқару әдістерін тәжірибеде қолдануға қабілетті болады.
Модуль сипаттамасы:	<p>Бұл модульде оқушылардың мінез-құлқын қалыптастыру және тәртіпті басқару мәселелері қарастырылады. Тыңдаушылар психологиялық және педагогикалық тәсілдерді қолданып, сыныптағы тәртіпті сақтаудың тиімді стратегияларын үйренеді. Модульде ашық қарым-қатынас орнату, сенімділік қалыптастыру, сынып ішіндегі өзара сыйластық пен ынтымақтастықты дамыту жолдары талданады. Практикалық тапсырмалар арқылы мұғалімдер нақты педагогикалық жағдайларда мінез-құлықты түзету және жағымды оқу ортасын құру дағдыларын меңгереді.</p>

Модуль 5. Цифрлық құралдарды қолдану арқылы сыныпты басқару

Модульдің мақсаты:	<p>Бастауыш сынып мұғалімдеріне цифрлық құралдар мен интерактивті платформаларды қолдану арқылы сыныпты тиімді басқару дағдыларын дамыту, оқу процесін заманауи технологиялармен байыту.</p>
Модульдің міндеттері:	<ul style="list-style-type: none"> • сыныпты басқаруда цифрлық ресурстарды тиімді пайдалану тәсілдерін үйрету; • интерактивті платформалар мен онлайн тапсырмаларды қолдану арқылы оқушылардың белсенділігін арттыру әдістерін таныстыру;

	<ul style="list-style-type: none"> • ойын технологиялары мен мультимедиялық құралдар арқылы оқушылардың мотивациясын көтеру жолдарын меңгерту; • сыныптағы тәртіп пен ынтымақтастықты цифрлық құралдарды қолдана отырып сақтау стратегияларын көрсету; • мұғалімнің цифрлық сауаттылығын арттыру және сабақ жоспарлау үдерісінде EdTech құралдарын интеграциялау.
Модульдің күтілетін нәтижелері:	<p>Модульді аяқтаған тыңдаушылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сыныпты басқаруда цифрлық ресурстар мен интерактивті платформаларды тиімді қолдануға қабілетті болады; - онлайн тапсырмалар мен ойын технологиялары арқылы оқушылардың қызығушылығын арттыра алады; - сабақ барысында мультимедиа және цифрлық құралдарды қолдану арқылы оқу процесін байыта алады; - цифрлық технологияларды пайдаланып, сыныптағы тәртіп пен ынтымақтастықты тиімді сақтай алады; - өз сабақтарында инновациялық EdTech әдістерін тәжірибеде қолдануға дайын болады.
Модуль сипаттамасы:	<p>Бұл модуль сыныпты басқаруда цифрлық құралдар мен заманауи технологияларды қолдануға арналған. Тыңдаушылар интерактивті платформалар, онлайн тапсырмалар, мультимедиялық және ойын технологиялары арқылы оқушылардың белсенділігін арттыруды үйренеді. Модульде сыныптағы тәртіпті сақтау, ынтымақтастықты қалыптастыру және мотивацияны көтеру үшін цифрлық ресурстарды тиімді қолданудың практикалық тәсілдері қарастырылады. Практикалық тапсырмалар арқылы мұғалімдер сабаққа инновациялық технологияларды енгізу дағдыларын меңгереді.</p>

Модуль 6. Бағалау және мұғалімнің кәсіби дамуы

Модульдің мақсаты:	<p>Бастауыш сынып мұғалімдеріне оқушылардың тәртібі мен оқу жетістіктерін тиімді бағалау, сыныптағы жағдайды мониторингтеу және өз кәсіби өсуін жоспарлау дағдыларын дамыту.</p>
Модульдің міндеттері:	<ul style="list-style-type: none"> • сыныптағы тәртіп пен оқушылардың белсенділігін бағалау критерийлерін меңгерту; • оқушылардың оқу жетістіктерін мониторингтеу және нәтижелерін талдау әдістерін үйрету;

	<ul style="list-style-type: none"> • қалыптастырушы және жиынтық бағалауды сыныпты басқаруда қолдану тәсілдерін көрсету; • мұғалімнің кәсіби рефлексиясын дамыту, педагогикалық тәжірибені талдау және жетілдіру дағдыларын қалыптастыру; • кәсіби өсу мен өзіндік дамуды жоспарлауға бағытталған стратегияларды ұсыну. <p>Модульдің күтілетін нәтижелері:</p>
Модульдің күтілетін нәтижелері:	<p>Модульді аяқтаған тыңдаушылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сыныптағы тәртіп пен оқушылардың белсенділігін бағалау құралдарын қолдануды меңгереді; - оқушылардың оқу жетістіктерін мониторингтеп, нәтижелерін талдай алады; - қалыптастырушы және жиынтық бағалауды сыныпты басқаруда тиімді пайдалана алады; - өз педагогикалық тәжірибесін талдап, кәсіби рефлексия жүргізуге қабілетті болады; - кәсіби дамуды жоспарлап, өз дағдыларын жетілдіруге бағытталған нақты іс-әрекеттерді жүзеге асыра алады
Модуль сипаттамасы:	<p>Бұл модульде мұғалімнің кәсіби дамуы және бағалау үдерісі қарастырылады. Тыңдаушылар сыныптағы тәртіп пен оқушылардың белсенділігін бағалау критерийлерін үйренеді, мониторинг жүргізу және нәтижелерді талдау дағдыларын меңгереді. Сонымен қатар, қалыптастырушы және жиынтық бағалауды сабақ барысында қолдану жолдары ұсынылады. Модуль педагогикалық тәжірибені талдау, рефлексия жүргізу және кәсіби өсу стратегияларын жоспарлау арқылы мұғалімнің кәсіби құзыреттілігін арттыруға бағытталған.</p>

---

80 академиялық сағатқа арналған аудиториялық оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыбы	Д э рі ст е р	П р а к т и к а л ы қ с а б а қ т а р	С е м и н а р л а р	Барл ығы
1	Модуль 1. Сыныпты басқарудың теориялық негіздері				9
1.1	Сыныпты басқарудың ұғымы, мәні және маңызы	1	1	1	3
1.2	Сыныпты басқарудағы мұғалімнің рөлі және кәсіби құзыреттілігі	1	1	1	3
1.3	Оқушылардың психологиялық ерекшеліктері және сыныпты басқару шарттары	1	1	1	3
2	Модуль 2. Сыныпты басқарудың тиімді әдіс-тәсілдері				9
2.1	Сыныптағы тәртіпті сақтаудың және мотивацияны арттырудың әдістері	1	1	1	3
2.2	Оқушылардың қызығушылығын ояту және сынып ішіндегі ынтымақтастықты қалыптастыру	1	1	1	3
2.3	Топтық және жұптық жұмыс арқылы сыныпты басқару	1	1	1	3
2.4.	Жеке оқушылардың қажеттіліктеріне қарай сыныпты басқару стратегиялары				
3	Модуль 3. Сыныпты басқару үшін тиімді оқыту әдіс-тәсілдері				18
3.1	Сыныптағы эмоционалды және әлеуметтік климатты басқару	2	2	2	6
3.2	Проблемалық оқыту және сыныпта сын тұрғысынан ойлауды дамыту	2	2	2	6
3.3	Рөлдік ойындар және сын тұрғысынан ойлау арқылы сыныпты басқару	2	2	2	6
4	Модуль 4. Оқушылардың мінез-құлқын қалыптастыру және тәртіпті басқару				16

4.1	Оқушылардың мінез-құлқын қалыптастыру және сыныптағы тәртіп мәселелері	2	2	2	6
4.2	Оқушылармен ашық байланыс орнату және сенімділік қалыптастыру	2	2	2	6
4.3	Оқушылардың өзара сыйластық қатынастарын қалыптастыру	1	1	2	4
5	Модуль 5. Цифрлық құралдарды қолдану арқылы сыныпты басқару				16
5.1	Цифрлық ресурстарды сыныпты басқаруда тиімді пайдалану	2	2	2	6
5.2	Интерактивті платформалар мен онлайн тапсырмаларды пайдалану	2	2	2	6
5.3	Ойын технологиялары мен цифрлық құралдарды қолдану	1	1	2	4
6	Модуль 6. Бағалау және мұғалімнің кәсіби дамуы				12
6.1	Сыныптағы тәртіпті бағалау және бағалау критерийлері	2	1	1	4
6.2	Оқушылардың оқу жетістіктерін мониторингтеу және нәтижелерін талдау	2	1	1	4
6.3	Мұғалімнің кәсіби рефлексиясы және педагогикалық тәжірибені жетілдіру	2	1	1	4
Барлығы					80

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

«Бастауыш сыныпта сыныпты басқарудың тиімді стратегиялары» біліктілікті арттыру бағдарламасының оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі мұғалімдердің педагогикалық шеберлігін жетілдіруге бағытталған тиімді және сапалы ресурстарды ұсынады. Бағдарлама модульдік, практикалық және рефлексивтік тәсілдерге негізделген, және бастауыш сынып мұғалімдерінің кәсіби тәжірибесіне сәйкес жүзеге асырылады. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету мазмұны оқу үдерісінің барлық аспектілерін тиімді қолдауға бағытталған.

Бағдарлама құрылымы:

1. Теориялық бөлім:

- Лекциялық материалдар мен бейнедәрістер арқылы білім берудің негізгі теориялық аспектілері ұсынылады.
- ҚР білім беру нормативтік-құқықтық құжаттары мен стандарттар негізінде оқыту талаптары анықталады.
- Мұғалімдерге авторлық әдістемелік ұсынымдар, сыныпты басқару теориясы мен әдіснамасы бойынша кеңестер беріледі.

2. Практикалық бөлім:

- Мұғалімдерге сыныпты басқару бойынша әдістемелік кейстер, оқу жоспары мен сабақ үлгілері ұсынылады.
- Оқушылардың тәртібін басқару және оқушыларды мотивациялау әдістері көрсетілген нақты тапсырмалар мен оқу материалдары беріледі.
- Мақсатты оқыту мен оқушылармен қарым-қатынас орнату бойынша түзету нұсқаулықтары ұсынылады.
- Сыныптағы оқушылардың әртүрлі мінез-құлқымен жұмыс істеуге арналған нақты педагогикалық жағдайлар талданады.

3. Бағалау-рефлексивтік бөлім:

- Кәсіби құзыреттілікті бағалау үшін арнайы рефлексивтік парақтар мен чек-листерлер ұсынылады.
- Тыңдаушылардың білім мен дағдыларын өзіндік тексеру үшін сұрақтар мен тапсырмалар беріледі.

- Өзіндік және топтық практикалық тапсырмалар арқылы мұғалімдердің тәжірибелері мен білімдері бағаланады.

Жалпы дидактикалық сүйемелдеу:

- Оқу материалдарымен жұмыс істеу бойынша әдістемелік ұсынымдар беріліп, жеке оқу траекториясын құру мүмкіндігі ұсынылады.

- Электрондық курстар: лекциялар, презентациялар, тапсырма үлгілері, бейнемазмұндар және өзіндік бағалау мүмкіндіктері қолжетімді.

- Онлайн-кеңес беру мен әдістемелік қолдау: тыңдаушыларға чаттар, форумдар және жеке кеңестер арқылы онлайн сапалы қолдау көрсетіледі.

- Қорытынды жобаларды бағалау үшін нақты және ашық бағалау критерийлері ұсынылады.

Модульдік мазмұн:

Модуль 1: Сыныпты басқарудың теориялық негіздері

- Сыныпты басқару теориясы, педагогикалық құзыреттер, психологиялық ерекшеліктер.

Модуль 2: Сыныпты басқарудың тиімді әдіс-тәсілдері

- Тәртіпті сақтаудың және мотивацияны арттыру әдістері, топтық жұмыстар, сынып ішіндегі ынтымақтастық.

Модуль 3: Сыныпты басқару үшін тиімді оқыту әдіс-тәсілдері

- Эмоционалды климатты басқару, проблемалық оқыту, сын тұрғысынан ойлау.

Модуль 4: Оқушылардың мінез-құлқын қалыптастыру және тәртіпті басқару

- Мінез-құлықты қалыптастыру әдістері, сенімділік және сыйластық қатынастарын орнату.

Модуль 5: Цифрлық құралдарды қолдану арқылы сыныпты басқару

- Цифрлық ресурстарды пайдалану, интерактивті платформалар, ойын технологиялары.

Модуль 6: Бағалау және мұғалімнің кәсіби дамуы

- Тәртіпті бағалау, оқушылардың жетістіктерін мониторингтеу, мұғалімнің кәсіби дамуын жоспарлау.

Оқу материалдарының форматтары:

- PDF-брошюралар, әдістемелік ұсынымдар: Курсқа қажетті барлық теориялық және әдістемелік материалдар PDF түрінде ұсынылады.

- Google Docs/Sheets интерактивті құжаттар: Практикалық жұмыстар мен тапсырмалар үшін онлайн құжаттар.

- Бейнемазмұндар, презентациялар: Теориялық материалдарды түсіндіруге арналған бейнемазмұндар мен презентациялар.

- Құжаттама және әдістемелік әзірлемелер шаблондары: Сабақ жоспарлары, сабақ үлгілері, әдістемелік нұсқаулар.

- Кәсіби терминдердің қазақша-гlossарийі: Оқу үдерісінде қолданылатын терминдер мен ұғымдардың тізімі.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз етудің артықшылықтары:

- Нормативтік талаптарды түсіну: Мұғалімдер нормативтік және кәсіби талаптарды толық түсініп, оларды күнделікті жұмысында қолдануға мүмкіндік алады.

- Заманауи әдіс-тәсілдерді меңгеру: Мұғалімдер жаңа әдіс-тәсілдермен танысып, оларды практикалық сабақтарда тиімді қолдануды үйренеді.

- Практикалық дағдылар: Өртүрлі деңгейдегі оқушылармен жұмыс істеу үшін қажетті практикалық дағдылар қалыптастырылады.

- Кәсіби өзара әрекеттесу: Ата-аналармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас орнату дағдылары дамытылады.

- Әдістемелік шығармашылық: Мұғалімдер авторлық сабақтар мен тапсырмалар әзірлеу арқылы әдістемелік шығармашылықтарын арттырады және кәсіби аттестацияға сапалы дайындық жүргізеді.

«Бастауыш сыныпта сыныпты басқарудың тиімді стратегиялары» курсының оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі мұғалімдерге сыныпты тиімді басқаруға және оқушылармен дұрыс қарым-қатынас орнатуға көмектесетін заманауи білім мен дағдыларды береді. Бұл бағдарлама мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігін арттыруға, сыныптағы тәртіпті қамтамасыз етуге, және оқушылардың оқу жетістіктерін жақсартуға бағытталған тиімді шешімдер ұсынады.

Модульдер бойынша өзін-өзі бағалаудың типтік критерийлері:

Критерийлер	Бағаланатын аспектілер	Бағалау шкаласы (мысал)
Модуль мазмұнын түсіну	Тыңдаушы модульде қарастырылған теориялық материалды түсінеді, негізгі ұғымдар мен стратегияларды ажырата алады.	1 – түсінбейді 2 – ішінара түсінеді 3 – толық түсінеді
Практикада қолдану мүмкіндігі	Тыңдаушы алынған білім мен дағдыларды нақты сыныптық жағдайларда қолдана алады	1 – қолдана алмайды 2 – кейбір жағдайларда қолдана алады 3 – тиімді қолдана алады
Әрекеттегі сенімділік	Тыңдаушы жаңа әдістерді сабақ	1 – сенімсіз, қиналады 2 – кейде сенімді

	барысында сенімді және тиімді пайдалана алады.	3 – сенімді және тиімді
Құралдарды пайдалану	Цифрлық құралдар, интерактивті платформалар, ойын технологиялары және бағалау құралдарын дұрыс қолдана білуі.	1 – қолдана алмайды 2 – ішінара қолдана алады 3 – дұрыс және тиімді қолданады
Командалық өзара әрекеттесу	Топтық және жұптық жұмыстарда ынтымақтастық, коммуникация, басқалардың пікірін тыңдау дағдылары.	1 – ынтымақтастық жоқ 2 – кейде тиімді 3 – толық ынтымақтастық көрсетеді
Рефлексия және даму	Өз тәжірибесін талдау, жетістіктер мен кемшіліктерді бағалау және кәсіби дамуға жоспар құра білу.	1 – рефлексия жүргізбейді 2 – ішінара жүргізеді 3 – толық рефлексия жасап, даму жоспарын құра алады

Өзін-өзі бағалау формалары тыңдаушылардың біліктілігін арттыру бағдарламасының маңызды элементі болып табылады. Ол бастауыш сынып мұғалімдерінің рефлексивтік дағдыларын дамытуға және оқу процесі барысында кәсіби өсуін саналы түрде түсінуге бағытталған.

Өзін-өзі бағалау құралдары әр модульден кейін және бағдарламаның қорытынды бөлімінде ұсынылады. Оларды қолдану мұғалімдердің практикада жаңа сынып басқару стратегияларын енгізуге деген ішкі мотивациясы мен дайындығын арттыруға ықпал етеді.

Кезең-кезеңімен өзін-өзі бағалау формалары:

Тыңдаушы модульдің негізгі тақырыптарын меңгеру деңгейін бағалайды:

- Сыныпты басқарудың теориялық және нормативтік негіздері;
- Тиімді сыныпты басқару әдіс-тәсілдері мен стратегиялары;
- Оқушылардың психологиялық ерекшеліктері мен мотивациясын ескере отырып сыныпты басқару;
- Топтық және жұптық жұмысты ұйымдастыру, сыныптағы ынтымақтастықты дамыту;
- Цифрлық құралдар мен ойын технологияларын сабақта пайдалану;

– Сыныптағы тәртіпті бақылау және оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау.

Формат: Google Forms, Word немесе PDF-бланк түрінде жүзеге асырылады.

«Мұғалімнің жеке жетістіктер парағы»

«Бұрын / Қазір» графалары мұғалімнің кәсіби білімдері мен дағдыларындағы өзгерістерді көрсетуге, оқу кезеңіндегі жеке жетістіктері мен кездескен қиындықтарын жазуға арналған.

Бұл құрал тыңдаушыға өзінің кәсіби даму динамикасын көруге және рефлексия жасауға көмектеседі.

Мұғалімнің құзыреттер картасы

Мұғалімнің негізгі кәсіби құзыреттерін қамтитын кесте:

- Нормативтік-құқықтық талаптарды білу;
- Сыныпты басқару стратегиялары мен әдістерін қолдану;
- Оқушылармен коммуникативтік және мотивациялық жұмыс;
- Топтық және жұптық жұмыстарды ұйымдастыру;
- Цифрлық құралдар мен ойын технологияларын пайдалану;
- Өзін-өзі дамыту, кәсіби рефлексия және құжаттама жүргізу

дағдылары.

Тыңдаушы әр құзыретті меңгеру деңгейін белгілейді (бастапқы деңгейден сенімді меңгеруге дейін).

Мұғалімнің рефлексивтік күнделігі (тыңдаушының қалауы бойынша)

Қысқаша жазбалар жүргізіледі:

- Қандай әдістер мен стратегиялар меңгерілді;
- Қандай қиындықтар кездесті;
- Қандай тәсілдер тиімді болды және практикада қолданылды.

Жүргізу формасы: еркін, тыңдаушыға ыңғайлы форматта.

«Менің кәсіби өсу аймақтарым» қорытынды кестесі

– Кәсіби тұрғыдан жетілдіруді қажет ететін дағдылар мен құзыреттер анықталады.

– Кесте әр модульдің соңында және бағдарлама толық аяқталғаннан кейін толтырылады.

Бағдарламаны аяқтағаннан кейінгі қорытынды өзін-өзі бағалау

Сенімділік рейтингі

Өзіндік сенімділікті 1-ден 5-ке дейінгі шкала бойынша бағалау:

- Сыныпты басқарудың теориялық және нормативтік негіздерін білу;
- Тиімді басқару стратегияларын таңдау және қолдану;

- Оқушылардың мотивациясын арттыру және ынтымақтастықты ұйымдастыру;
- Топтық және жұптық жұмыстарды тиімді жүргізу;
- Цифрлық құралдар мен ойын технологияларын сабақта қолдану.

Рефлексивтік сұрақтарға жауаптар

- Мен сыныпты басқару саласында қандай жаңа әрі маңызды білім алдым?
- Қандай әдістер мен тәсілдерді өз практикада сәтті қолдана бастадым?
- Мұғалімнің кәсіби қызметінің қай бағыттары мен үшін әрі қарай дамытуды қажет етеді?

Мұғалімнің кәсіби дамуының жеке жоспары (3–6 ай мерзімге)
 Мұғалім кәсіби дамуға қатысты нақты мақсаттар мен міндеттерді тұжырымдайды.

Жоспарланған шаралар:

- Қосымша семинарлар мен вебинарларға қатысу;
- Әдістемелік материалдар мен сабақ үлгілерін әзірлеу;
- Зерттеу және талдау жұмыстарын жүргізу;
- Цифрлық және инновациялық сыныпты басқару технологияларын меңгеру.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Оқу нәтижелерін бағалау жүйесі объективтілік, ашықтық және практикалық бағыттылық қағидаттарына негізделген және бастауыш сынып мұғалімінің кәсіби қызметіне қойылатын талаптарға толық сәйкес келеді. Бағалау жүйесі теориялық білімді тексеруден ғана тұрмай, мұғалімдердің сыныпты басқару, оқушылармен жұмыс жүргізу, сыныптағы тәртіпті сақтау және оқыту нәтижелерін бақылау саласындағы практикалық дағдыларын да бағалайды.

Бағалау жүйесінің қағидаттары

1. **Практикалық бағыттылық:** Тыңдаушылардың алған білімін, әдістер мен технологияларын бастауыш сынып мұғалімінің нақты кәсіби қызметінде қолдану қабілеті бағаланады.

2. **Құзыреттілік тәсіл:** Мұғалімнің кәсіби құзыреттері, оның ішінде сыныпты басқару, оқушылармен тиімді қарым-қатынас орнату, тәртіп сақтау әдістерін қолдану, оқушылардың психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып жұмыс жүргізу дағдылары бағаланады.

3. **Модульдік және кезеңдік тәсіл:** Бағалау әр модуль аяқталғаннан кейін жүзеге асырылады және қорытынды аттестаттау нәтижесінде тыңдаушының толық біліктілігі бағаланады.

4. **Бағалау формаларының әртүрлілігі:** Тест тапсырмаларынан бастап практикалық және жобалық жұмыстарға дейін бағалаудың түрлі құралдары мен әдістері қолданылады.

5. **Рефлексия және өзін-өзі бағалау:** Тыңдаушылардың рефлексивтік дағдыларын дамытуға, өз қызметін талдау және кәсіби дамуды жоспарлау қабілетін қалыптастыруға ерекше назар аударылады.

Бағалау формалары мен әдістері

1. **Мини-тесттер:**

Мұғалімдердің сыныпты басқару, психологиялық-педагогикалық қолдау, педагогикалық диагностика әдістері бойынша білімдерін тексеру.

2. **Практикалық тапсырмалар:**

- Сыныпты басқаруға арналған жоспарлар құру;
- Сыныптағы тәртіпті сақтау бағдарламасын әзірлеу;
- Диагностикалық әдістемелерді таңдау және нәтижелерін талдау;
- Практикалық педагогикалық жағдайларды талдау және шешу.

3. **Ситуациялық кейстер:**

- Сыныптағы ерекше білім беруді қажет ететін оқушылармен жұмыс;
- Оқушылардың психоэмоционалды жағдайын ескере отырып жұмыс жүргізу.

4. **Өзін-өзі бағалау:**

- Чек-листер, рефлексивтік кестелер, кәсіби құзыреттер матрицалары арқылы тыңдаушылардың өз кәсіби деңгейін бағалауы.

Әр тапсырма бойынша оқытушы тарапынан жеке және жазбаша кері байланыс беріледі.

Тыңдаушылардың өзіндік жұмысы

Бағалау критерийлері:

- Тапсырмалардың толықтығы мен сапасы;
- Тапсырмалардың нормативтік талаптарға және педагогикалық міндеттерге сәйкестігі;
- Практикалық маңыздылығы және қолдану мүмкіндігі;
- Шығармашылық көзқарас, дербестік және ғылыми-әдістемелік негізділік.

Мысалдар:

- Сыныпты басқаруға арналған авторлық әдістемені әзірлеу;
- Топтық жұмыстар мен тапсырмаларды жоспарлау;
- Педагогикалық құжаттаманы жүргізу.

Қорытынды баға тыңдаушылардың бағдарлама барысында әзірлеген практикалық жобасын қорғау форматында жүргізіледі.

Жоба формалары:

- Сыныпты басқару бойынша авторлық әдістеме немесе түзету бағдарламасы;
- Цифрлық ресурстар мен интерактивті материалдар жинағы;
- Педагогикалық зерттеулердің қорытындысы немесе оқу іс-әрекетіне арналған мақала.

Қорытынды жобаны бағалау критерийлері:

- Тақырыптың өзектілігі және нормативтік талаптарға сәйкестігі;
- Әдістемелік сауаттылық және нәтижелердің практикалық қолданылымы;
- Творчестволық көзқарас және жаңашылдық;
- Жұмыстың құрылымы мен ресімдеу сапасы;
- Жобаны қорғау кезінде таныстыру, дәлелдеу және кәсіби рефлексия деңгейі.

Қорғау форматы

- Жоба презентациясы (күндізгі немесе қашықтық форматта);
- Оқытушы немесе әдістемелік комиссия тарапынан сараптамалық баға;
- Мұғалімнің жазбаша рефлексиясы және өзін-өзі бағалауы.

Өзін-өзі бағалаудың маңыздылығы

Тыңдаушылардың өзін-өзі бағалауы қорытынды аттестаттау нәтижесіне әсер етпейді, алайда педагогтың кәсіби рефлексиясын дамытуға, өз қызметін саналы түрде талдауға және жеке даму аймақтарын анықтауға мүмкіндік беретін маңызды құрал болып табылады.

Өзін-өзі бағалау мұғалімге кәсіби қызметін жетілдіру бағыттарын айқындауға және алдағы кәсіби дамуын жүйелі әрі тиімді жоспарлауға жағдай жасайды.

Критерийлер	Мазмұндық сипаттамасы	Ең жоғары балл
Өзектілігі және кәсіби салаға сәйкестігі	Жобаның педагог-психолог қызметінің өзекті мәселелеріне, білім беру ұйымындағы психологиялық	10

	қолдау міндеттеріне және нормативтік-құқықтық талаптарға сәйкестігі	
Практикалық маңыздылығы және іске асырылу мүмкіндігі	Ұсынылған психологиялық қолдау, диагностика немесе түзету-дамыту шараларының нақты білім беру тәжірибесінде қолданылу мүмкіндігі	10
Құрылымдық логикасы, толықтығы және нормативтік дұрыстығы	Жобаның құрылымының бірізділігі, бөлімдердің өзара байланысы, кәсіби құжаттама талаптарына сәйкестігі	10
Әдістемелік сауаттылығы, үлгілерді (шаблондарды) қолдануы	Психологиялық әдістерді, диагностикалық құралдарды, бағдарламалар мен шаблондарды сауатты және орынды қолдануы	10
Креативтілігі, кәсіби икемділігі және бірегейлігі	Жобадағы жаңашылдық, авторлық көзқарас, психологиялық-педагогикалық шешімдердің икемділігі мен бірегейлігі	10
Қорытынды балл		50 балл

Қосымша бағалау формалары

1. Тыңдаушының портфолиосы

Мақсаты: Педагог-психологтың оқу барысында қалыптастырған кәсіби жетістіктерін жүйелеу және жеке даму динамикасын көрсету.

Құрамына кіретін материалдар:

- Орындалған практикалық тапсырмалар мен кейстер;
- Психологиялық қолдау, диагностика және түзету-дамыту жұмысына арналған авторлық материалдар;
- Презентациялар, жұмыс парақтары, чек-листерлер;
- Рефлексиялық жазбалар және өзін-өзі бағалау парақтары.

Пайдалану: Портфолио педагог-психологтың кәсіби дамуын көрнекі түрде көрсетуге және жеке жетістіктерін талдауға арналған құрал ретінде қолданылады.

2. Негізгі модульдер бойынша онлайн-тестілеу (1–4 модульдер)

Мақсаты: Педагог-психологтың кәсіби және нормативтік-құқықтық білімін, психодиагностикалық дағдыларын, психологиялық қолдау мен кеңес беру технологияларын, сондай-ақ ерекше білім беруді қажет ететін балалармен жұмыс негіздерін бағалау.

Форматы: Ұйымның шешімі бойынша онлайн-тестілеу арқылы жүзеге асырылады.

3. Қатысқандығы/аяқтағаны туралы сертификат

Мақсаты: Бағдарламаны толық аяқтаған тыңдаушыларды құзыреттілік және жетістік деңгейіне сәйкес марапаттау.

Шарттары:

- Барлық тақырыптарды меңгеру;
- Практикалық және өзіндік тапсырмаларды орындау;
- Қорытынды жобаны сәтті қорғау.

Нәтиже: Белгіленген үлгідегі ресми сертификат беріледі.

4. Бағалаудың кәсіби дамудағы рөлі

Бағалау жүйесі тек білімді бақылау құралы емес, педагог-психологтың кәсіби рефлексиясын, өзін-өзі дамытуын және саналы кәсіби ұстанымын қалыптастыруға бағытталған кешенді тетік ретінде қарастырылады.

Аралық және қорытынды бағалау нәтижелері тыңдаушыға мүмкіндік береді:

- Өз кәсіби прогресін жүйелі түрде бақылауға;
- Нақты және мақсатты кері байланыс алуға;
- Кәсіби қызметтегі күшті жақтары мен даму аймақтарын анықтауға;
- Жеке кәсіби даму траекториясын жоспарлауға.

Қорытынды әсері: Бағалау педагог-психологқа психологиялық қолдау, диагностика және заманауи тәсілдерді практикада тиімді қолдануға, кәсіби тұрғыдан рефлексия жасауға және үздіксіз дамуға дайын маман ретінде қалыптасуға жағдай жасайды.

Қамтамасыз етілетін қолдау және қайта бағалау шаралары:

1. Кеңес беру және сүйемелдеу:	Тыңдаушыға қосымша педагогикалық немесе психологиялық қолдау көрсету; оқу материалы мен тапсырмаларды түсіндіру, кәсіби дағдыларды жетілдіру бойынша кеңес беру. Оқу процесінде қиындыққа тап болған педагог-психологтарды қолдау және сенімділікті арттыру
2. Тапсырмаларды орындау үшін қосымша уақыт беру:	Белгілі бір тапсырмалар немесе тестілерді орындауға уақытты ұлғайту; қажетті жағдайда кезең-кезеңімен тапсырма тапсыру мүмкіндігі. Оқушылардың уақыттық шектеулеріне байланысты стрессті төмендету және нәтижелі орындауды қамтамасыз ету
3. Қорытынды жұмысты қайта бағалау:	Қорытынды жобаны немесе практикалық тапсырманы қайтадан тапсыру және бағалау мүмкіндігі.

	Алғашқы орындау кезінде қиындыққа тап болған тыңдаушыға жетілдіру мүмкіндігін беру.
4. Жартылай қайта оқыту:	Модульдің немесе тақырыптың белгілі бір бөлігін қайтадан оқу және қайта орындау; қосымша семинар немесе вебинар арқылы білімді толықтыру. Пәннің күрделі немесе маңызды бөлімдерін меңгеруге мүмкіндік жасау
5. Академиялық шегерім (кейінге қалдыру) рәсімдеу:	Бағдарламаны уақытша тоқтатып, оқу процесіне кейін қосылу мүмкіндігі; ресми рәсімделген академиялық демалыс. Тыңдаушының жеке немесе кәсіби себептеріне байланысты бағдарламаны уақытша тоқтатып, кейіннен оқуын жалғастыруға мүмкіндік беру.

9. Курстан кейінгі қолдау

Курстан кейінгі қолдау – біліктілікті арттыру бағдарламасының маңызды элементі болып табылады, ол тыңдаушыларға алған білімдері мен дағдыларын тәжірибеде қолдануға және өздерінің кәсіби даму траекториясын әрі қарай жақсартуға мүмкіндік береді. Бұл кезеңде тыңдаушылардың оқуды жалғастыруы, тәжірибе алмасуы және педагогикалық практиканы жетілдіруі үшін қолдау көрсетіледі.

Курстан кейінгі қолдаудың мақсаттары:			
Тыңдаушыларға курста алған теориялық және практикалық білімдерін оқу процесінде қолдану үшін көмек көрсету.	Тыңдаушылардың өз тәжірибелерін бөлісуі, сонымен қатар әріптестерімен пікір алмасуы арқылы кәсіби ортада дамуына ықпал ету.	Тыңдаушыларға өз жұмысын талдау, жетілдіру және кәсіби шеберліктерін арттыру үшін тұрақты кеңес беру.	Курстан кейінгі кезеңде тыңдаушылардың кәсіби деңгейін үнемі бақылауға және өзін-өзі дамытуға ықпал жасау.
Курстан кейінгі қолдау форматтары:			
Жеке әдістемелік кеңес беру:		Онлайн кеңес беру (электрондық пошта, мессенджерлер, LMS платформалары арқылы) Негізгі бағыттары: Жеке педагогикалық мәселелерді шешу, құжаттаманы дұрыс жүргізу, ППҚҚ шеңберінде өзара әрекеттесу мәселелері.	
Курстан кейінгі вебинарлар және әдістемелік шеберханалар:		Курстан 1–2 ай өткен соң өткізілетін тақырыптық онлайн-кездесулер Негізгі бағыттары: Сәтті енгізілген кейстерді талқылау, білімді практикада қолдану кезінде туындаған күрделі сұрақтарға жауаптар беру.	
Кәсіби қарым-қатынас форумы/тобы:		Мазмұны: Кәсіби чат немесе онлайн топтар (Telegram, WhatsApp, Google Топтар) арқылы тәжірибе алмасу Негізгі бағыттары: Шаблондармен, құжаттармен, сұраулармен және шешімдермен алмасу, горизонталды тәлімгерлікті ынталандыру (peer-to-peer қолдау).	
Онлайн-кітапхана және әдістемелік банк:		Курс материалдарына тұрақты қолжетімділік Негізгі бағыттары: Нормативтік базаны, шаблондарды, нұсқаулықтарды жаңарту, жаңа әдебиет пен жарияланымдар бойынша ұсыныстар беру.	
Қорытынды енгізуді ерікті супервизиялау:		Мазмұны: Өз бағдарламаларын диагностикалау және рефлексия жасауға ерікті түрде қатысу. Негізгі бағыттары: Жеке білім беру маршруттарын іске асыруды сүйемелдеу, орталық әдіскерлерімен педагогикалық әсерлерді талдау.	

Қолдау әдістері:	
жеке сұраныстарға жауаптар);	Практика мен нәтижелерді талдау, топтық кейстер шешімі.
сауалнамалар, күнделіктер, талқылаулар;	Топтық талқылаулар, күнделіктер, сұраулар
Ұзақтығы және форматы:	Тыңдаушылардың бірлескен жұмысымен жасалған әдістемелік ұсыныстар мен шешімдер.
Курстан кейінгі қолдаудың нәтижелері:	Педагогтің алған білімдерін тәжірибеде қолдану сенімділігінің артуы Тыңдаушы курстан алған білімдерін және дағдыларын өзінің кәсіби тәжірибесінде тиімді қолдануға дайын болады.
	Кәсіби қоғамдастыққа және әдістемелік белсенділікке қатысудың артуы Тыңдаушылар өз тәжірибелерін бөлісуге, кәсіби қоғамдастыққа қосылуға және әдістемелік белсенділік танытуға ынталанады.
	Рефлексияның пайда болуы, бастамашылдықтың және одан әрі оқуға дайындықтың өсуі Курстан кейінгі кезеңде тыңдаушылар өздерінің тәжірибесі мен кәсіби дамуы туралы терең ойлануға және одан әрі оқуға және дамытуға ұмтылады.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

1. Негізгі әдебиеттер

1. Қазақстан Республикасы. Білім туралы Заңы. 2019
2. Қазақстан Республикасы. Педагог мәртебесі туралы Заңы №293-VI. 2019.
3. Нұрғалиева Қ.Ж., Ибраева Л.Ж. Бастауыш сыныптың педагогикасы мен әдістемесі, 2020
4. Айдарова Г.Ж. Сыныпты басқару психологиясы және педагогикалық технологиялар, 2021.
5. Калиева Б. Сынып жетекшілігі: стратегиялар мен трендтер. 2022
6. OECD. TALIS зерттеу негізіндегі талдау: Қазақстан мұғалімдерінің тәжірибесі, 2021.
7. Сармуразин Ю., Қожамбердіна М., Керімбекова Б., Қажымова К., Дәуенов Ю., Аманова А. Қазақстандағы бастауыш сынып мұғалімдерін оқыту барысында оқу сауаттылығын дамыту, 2025.

2. Қосымша әдебиеттер

1. Шарипхожаева З., Әмірова А., Жанар А., Тұрсынай Б., Мейірімгүл Ю., Көмекбаева Л. Бастауыш сынып мұғалімдерін коммуникация мәдениеті арқылы оқыту, 2023
  2. Ахатаева Ұ.Б., Әмірова А., Сыдықова З.Е., Қарабаева К.У., Дәулеталиева Д.М., Бұлшекбаева А.И. Бастауыш сынып мұғалімдерінің зерттеу қызметіндегі рөлі, 2020
  3. «Бастауыш сынып: білім мен тәрбие бастауы» республикалық педагогикалық ғылыми-әдістемелік журнал, 2024–2025
  4. «Бастауыш мектепте оқыту әдістемесі» республикалық педагогикалық журналдар сериясы, 2021–2025
  5. «Бастауыш - білім негізі» республикалық ғылыми-әдістемелік журнал. 2020–2025
  6. Молдасан Қ.Ш., Бектұрғанова Ж.М. Педагогика: оқу құралы. 2023
  7. Омарбекова Ш.О. Білім беру жүйесінде студенттердің коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастыру, 2024
  8. Бапаева М.Қ., Ауталипова Ұ.И., Бапаева С.Т. Психологияны оқытудың белсенді әдістері, 2024
-